

รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่สำหรับโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด

The Participatory Academic Administration Model to Enhance Learning Management in the
New Era for Schools under the Chanthaburi-Trat Secondary Educational Service Area Office

ดุสิตา เลหาพันธ์ุ เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต และ ปัญญา ธีระวิทย์เลิศ

Dusita Laohphon, Sowwanee Sikkhabandit and Panya Theerawitthayalert

¹ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

^{2,3} คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

¹ Students of the Doctor of Philosophy Program Department of Educational Administration, Faculty of
Education, North Bangkok University, Thailand

^{2,3} Faculty of Education, North Bangkok University, Thailand

¹ Email: Dusita.Laoh@northbkk.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-3602-1913>

² E-mail: sowwanee.si@northbkk.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-4374-4063>

³ E-mail: panya_research@hotmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-4110-4719>

Received 30/07/2023

Revised 06/08/2023

Accepted 12/08/2023

บทคัดย่อ

การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ผู้บริหารต้องให้ความสนใจตระหนักหน้าที่ความรับผิดชอบ ปรับปรุงตนเองให้รู้และเข้าใจงานวิชาการ สามารถเป็นผู้นำทางวิชาการทั้งด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ต้องทำงานร่วมกันเป็นทีม เป็นหมู่คณะโดยมีคณะบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด (2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด (3) เพื่อทดลองใช้และประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 306 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า (1) สภาพการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด โดยภาพรวม มีการปฏิบัติในระดับมาก และ แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ มีรายละเอียดดังนี้ 1) ผู้บริหารบริหารโดยเน้นความมีส่วนร่วม ท้นการเปลี่ยนแปลง

[811]

Citation:

ดุสิตา เลหาพันธ์ุ เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต และ ปัญญา ธีระวิทย์เลิศ. (2566). รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (5), 811-834

Laohphon, D., Sikkhabandit, S., & Theerawitthayalert, P. (2023). The Participatory Academic Administration Model to Enhance Learning Management in the New Era for Schools under the Chanthaburi-Trat Secondary Educational Service Area Office. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 3 (5), 811-834; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.282>

โปร่งใส การนิเทศภายใน สนับสนุนผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) การดำเนินการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ เน้นการมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมลงมือปฏิบัติ ร่วมควบคุม และร่วมประเมินผล 3) การจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ 4) ปัจจัยส่งเสริมการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 2) ความรู้ความเข้าใจในบทบาทการมีส่วนร่วม 3) การพัฒนาโครงข่ายทางเทคโนโลยี และ 4) ระบบสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ยุคใหม่ (2) รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ขอบข่ายการบริหารวิชาการ 2) การจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ 3) กระบวนการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม 4) ปัจจัยส่งเสริมการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ผลการประเมินความเหมาะสม ความถูกต้องของรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (3) ผลการประเมินความรู้และทักษะในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความรู้และทักษะในระดับมากที่สุด และ ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบ; การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม; ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่

Abstract

Academic administration is the heart of academic administration in schools. Administrators must pay attention to their responsibilities, improve themselves to know and understand academic work, and be able to lead academics in both curriculum and teaching. And the important thing is to work together as a team as a group with a group of people participating in academic administration. The objectives of this research were 1. To study the conditions and guidelines for participatory academic administration to promote learning management in the new era. for schools under the Chanthaburi Secondary Educational Service Area Office, Trat for schools under the Chanthaburi Secondary Educational Service Area Office, Trat. For schools under the Chanthaburi Secondary Educational Service Area Office, Trat, the sample used in the research was 306 school administrators and teachers, 9 informants, and research tools. These were questionnaires, interview forms, and statistics used in research, including mean and standard deviation and content analysis. The results found that: (1) the participatory academic administration to promote modern learning management in schools under the Chanthaburi Secondary Educational Service Area Office, Trat. Promote learning management in a new era The details are as follows: 1) Executives manage with an emphasis on participation. Keep up

[812]

Citation:

ดุสิตา เลหาพันธ์ุ เสาวณีย์ สิกขบัณฑิต และ ปัญญา อธิระวิทย์เลิศ. (2566). รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (5), 811-834

Laohphon, D., Sikkhabandit, S., & Theerawithyalert, P. (2023). The Participatory Academic Administration Model to Enhance Learning Management in the New Era for Schools under the Chanthaburi-Trat Secondary Educational Service Area Office. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 3 (5), 811-834; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.282>

with changes, transparency, and internal supervision Supporting learners to develop their full potential by focusing on students. 2) Participatory academic administration, i.e. participation in problem analysis, decision-making, planning, action, control, and evaluation. 4) Factors promoting participatory academic administration, consisting of 4 factors: 1) Academic leadership of administrators 2) Knowledge and understanding of roles in participation 3) Technology network development, and 4) New Era Learning Environment System. (2) the Participatory Academic Administration Models to Promote New Era Learning Management For schools under the Chanthaburi Secondary Educational Service Area Office, Trat consists of 4 components: 1) the scope of academic administration; 2) Learning management in the new era 3) Participatory academic administration process 4) Factors promoting participatory academic administration Assessment results The validity of participatory academic administration model to promote learning management in the new era For schools under the Office of Secondary Educational Service Area Chanthaburi, Trat, the overall level was at the highest level. Overall, teachers had the highest level of knowledge and skills. The results of the assessment of knowledge and skills in the participatory academic administration of educational institution administrators, as a whole, had knowledge and skills at the highest level. participatory academic work to promote learning management in the new era for the schools under the Chanthaburi Secondary Educational Service Area Office, Trat, the overall picture was at a high level. And (3) Assessment results of knowledge and skills in participatory academic administration of educational institution administrators, as a whole, had knowledge and skills at the highest level. Participatory academic administration to promote learning management in the new era Overall, it was at a high level.

Keywords: Model; Participatory Academic Administration; Promoting New Era Learning Management

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดการพัฒนาศักยภาพในทุก ๆ ด้านอย่างต่อเนื่องและมั่นคง ซึ่งคุณภาพการเรียนของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุดของการปฏิรูปการศึกษาตามบทบัญญัติด้านการศึกษารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 258 โดยสรุป ได้บัญญัติให้มีการดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ครอบคลุมให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้สมกับวัยโดยไม่เก็บค่าใช่จ่าย ให้ดำเนินการตรากฎหมายเพื่อจัดตั้งกองทุนเพื่อลดความ

.....

เหลื่อมล้ำทางการศึกษา ให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพครูและอาจารย์ให้
 ได้ผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับ
 ความสามารถ และประสิทธิภาพในการสอน รวมทั้งมีกลไกสร้างระบบคุณธรรม ในการบริหารงานบุคคลของผู้
 ประกอบวิชาชีพครู ให้มีการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตาม
 ความถนัด และปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยสอดคล้องกันทั้ง
 ในระดับชาติและระดับพื้นที่ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. 2561: 2) การบริหารการจัดการศึกษาจึง
 ต้องบริหารตามแนวใหม่โดยใช้การมีส่วนร่วมซึ่งจะสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพสอดคล้องกับ
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2550: 5) ที่กล่าวว่า การบริหาร (Administration) และการ
 จัดการ (management) เป็นกลไกในการขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย แต่จะบริหารและ
 จัดการอย่างไรจึงจะเกิดประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารเป็นตัวจักรสำคัญที่สุดเพราะผู้บริหารเป็นผู้กำหนดทิศ
 ทางการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพทั้งหลาย เป็นผู้ที่มีความเป็นผู้นำทางวิชาการสูงมี
 ความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์รอบรู้ เป็นที่พึ่งทางวิชาการให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ มีความสามารถในการจัด
 โครงสร้าง และจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับศักยภาพสอดคล้องกับภาระและปริมาณงาน บริหารโดยใช้หลักการ
 กระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม บริหารโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน มีการตรวจสอบและถ่วงดุลการทำงานทุกด้าน
 ส่งเสริมให้มีการจัดหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม การ
 พัฒนาบุคลากร การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีความสมบูรณ์รอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและ
 สติปัญญาเหล่านี้เป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ต้องบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพ

การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ผู้บริหารต้องให้ความสนใจ
 ตระหนักหน้าที่ความรับผิดชอบ ปรับปรุงตนเองให้รู้และเข้าใจงานวิชาการ สามารถเป็นผู้นำทางวิชาการทั้ง
 ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ต้องทำงานร่วมกันเป็นทีม เป็นหมู่คณะโดยมีคณะบุคคลเข้ามามีส่วนร่วม
 ในการบริหารงานวิชาการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2560: 12) การบริหารงานวิชาการมี
 ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาภายในโรงเรียนมาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหาร
 งานวิชาการประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้การพัฒนาการศึกษาจำเป็นต้องเร่งรัดพัฒนาในเชิงคุณภาพ
 มากยิ่งขึ้น โดยการกำหนดเป็นมาตรฐานคุณภาพการศึกษาสำหรับเป็นแนวทางในการปฏิบัติสู่ความเป็นเลิศ
 ทางการศึกษาของโรงเรียน สอดคล้องกับ ธร สุนทรายุทธ (2551: 556) ที่กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการของ
 โรงเรียนสาธิตกวีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีขอบข่ายครอบคลุมเกี่ยวกับ
 งานด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการการติดตามผลและสื่อการสอน
 การศึกษาวิจัย การนิเทศการศึกษา รวมไปถึงการพัฒนาครูผู้สอน มีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับ
 บริบทสังคมความต้องการของชุมชน ด้วยการจัดเนื้อหาวิชาและวิธีการสอนที่ทันสมัย เพื่อให้เกิดผลดีกับ
 นักเรียนและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนอย่างแท้จริง มีการจัดอบรมครูในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
 ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้เกิด
 ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด (2563ก) ได้ดำเนินการสังเคราะห์ผลการ

ประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) จำนวน 39 แห่ง พบว่า ผลการประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาโดยรวม สถานศึกษามีคุณภาพ อยู่ในระดับยอดเยี่ยม จำนวน 11 แห่ง (ร้อยละ 28.20) ระดับดีเลิศ จำนวน 21 แห่ง (ร้อยละ 53.84) ระดับดี จำนวน 7 แห่ง (ร้อยละ 17.94) โดยมีผลประเมินแยกเป็นรายมาตรฐาน ดังนี้ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน มีระดับยอดเยี่ยม จำนวน 10 แห่ง (ร้อยละ 25.64) ระดับดีเลิศ จำนวน 20 แห่ง (ร้อยละ 51.28) ระดับดี จำนวน 9 แห่ง (ร้อยละ 23.07) มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มีระดับยอดเยี่ยม จำนวน 12 แห่ง (ร้อยละ 30.76) ระดับดีเลิศ จำนวน 23 แห่ง (ร้อยละ 58.97) ระดับดี จำนวน 4 แห่ง (ร้อยละ 10.25) มาตรฐานที่ 3 กระบวนการบริหารและการจัดการ มีระดับยอดเยี่ยม จำนวน 14 แห่ง (ร้อยละ 35.89) ระดับดีเลิศ จำนวน 20 แห่ง (ร้อยละ 51.28) ระดับดี จำนวน 5 แห่ง (ร้อยละ 12.82) จุดที่ควรพัฒนา ด้านคุณภาพผู้เรียน จุดที่ควรพัฒนาที่พบมากที่สุด คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา (ร้อยละ 69.23) รองลงมา มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ (ร้อยละ 48.71) และความสามารถในการสร้างนวัตกรรม (ร้อยละ 35.89) ตามลำดับ ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ มีจุดที่ควรพัฒนาที่พบมากที่สุด คือ มีระบบบริหารจัดการคุณภาพสถานศึกษา (ร้อยละ 69.23) รองลงมา คือ จัดเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ (ร้อยละ 56.41) และจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ (ร้อยละ 46.15) ตามลำดับ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จุดที่ควรพัฒนาที่พบมากที่สุด คือ ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (ร้อยละ 71.79) รองลงมา คือ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ (ร้อยละ 40.02) ตามลำดับ สถานศึกษาควรตระหนักและให้ความสำคัญของการจัดการศึกษาของโรงเรียน ให้เน้นวิชาการเป็นหลักให้กับนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนต้องมีการบริหารงานวิชาการที่เป็นระบบ ชัดเจน และดำเนินงานพัฒนาวิชาการให้เป็นไปตามขอบข่ายงานวิชาการครบทุกด้าน เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในด้านวิชาการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด, 2563: 4-6) ปัจจุบันการบริหารงานวิชาการภายในโรงเรียนยังประสบปัญหา เนื่องจากผู้อำนวยการสถานศึกษามอบหมายให้รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ จัดให้มีคณะกรรมการฝ่ายวิชาการวัดผลสายชั้นและคณะกรรมการฝ่ายวัดผลของโรงเรียน เป็นผู้ร่วมกันบริหารงานด้านวิชาการให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งในแต่ละระดับชั้นจะต้องมีการประชุมรับทราบรายละเอียดนโยบายในการบริหารงานวิชาการแต่ละปีการศึกษา กำหนดแนวทางการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันทุกระดับชั้นเรียน ซึ่งมีความเป็นไปได้ค่อนข้างยาก เนื่องจากการมอบหมายงานในแต่ละสายชั้น เมื่อได้รับนโยบายไปแล้วมีครูบางส่วนไม่ได้ดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมาย และปฏิบัติไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เริ่มตั้งแต่จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน การจัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูผู้สอน ตลอดจนการจัดทำเอกสารทางการวัดและประเมินผลที่ถูกต้องเป็นระบบ เนื่องจากปัจจุบันครูขาดความรู้ ความเข้าใจและความตระหนักในหลักการและการปฏิบัติตามนโยบาย ซึ่งสิ่งที่เกิดขึ้นไม่สอดคล้องกัน การจัดทำเอกสารทางวิชาการของ

[815]

Citation:

ดุสิตา เลหาพันธ์ เสาวณีย์ สิกขบัณฑิต และ ปัญญา ธีระวิทย์เลิศ. (2566). รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (5), 811-834

Laohphon, D., Sikkhabandit, S., & Theerawithyalert, P. (2023). The Participatory Academic Administration Model to Enhance Learning Management in the New Era for Schools under the Chanthaburi-Trat Secondary Educational Service Area Office. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 3 (5), 811-834; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.282>

นักเรียน ครูผู้สอนยังไม่ชัดเจน ไม่เป็นระบบ ประกอบกับการรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เอกสารทางวิชาการของครูผู้สอน และของโรงเรียนยังมีข้อบกพร่อง

ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้ได้มาตรฐาน มีภาพแห่งความสำเร็จ คือ ผู้เรียนมีคุณภาพตามหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ โรงเรียนจึงมีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา มีหน้าที่ให้ความรู้ทางวิชาการแก่นักเรียนเป็นสำคัญ ซึ่งในภาพรวมยังมีปัญหาหลายประการ เช่น ปัญหาด้านหลักสูตร ครูยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และการจัดทำหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนครู ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนที่เน้นการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ ครูผู้สอนยังยึดการสอนแบบเดิมที่เน้นการท่องจำ การนิเทศการสอน ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ประกอบกับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นอุปสรรคทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนออนไลน์ได้ตลอดทั้งปี ส่งผลให้การศึกษาก่อเกิดความรู้ถดถอย (Learning Loss) จึงจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ให้มีรูปแบบที่สอดคล้องกับช่วงที่มีการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และมีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในลำดับต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด
3. เพื่อทดลองใช้และประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เป็นงานที่มีขอบข่ายที่กว้างและมีความสำคัญต่อสถานศึกษา การบริหารทุกอย่างก็เพื่อตอบสนองต่อความสำเร็จหรืองานทางวิชาการ จุดมุ่งหมายของงานวิชาการเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตและอยู่ใต้อาณัติได้อย่างมีความสุข

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544: 102) ได้กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

กมล ภูประเสริฐ (2544: 7) กล่าวว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารงานเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอันเป็นเป้าหมายสูงสุด ของภารกิจของสถานศึกษา

รุจิร ภูสาระ (2545: 56-57) ได้กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ สรุปได้ว่า การบริหารวิชาการ เป็นการพัฒนากิจกรรมและภารกิจทุกอย่างของสถานศึกษาโดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตที่สำคัญของสถานศึกษา

ปริชาติ ชมชื่น (2555: 42) ได้สรุปว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การร่วมมือของบุคคลในการบริหารงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษาตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ในการทำงานร่วมกัน คือ การใช้ทรัพยากรเพื่อปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิต ของสถานศึกษาเป็นสำคัญ

กล่าวโดยสรุป การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกประเภทในโรงเรียน เป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารและบุคลากรทุกฝ่ายต้องให้ความสำคัญ เป็นงานที่เกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา เป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จ ความสามารถของผู้บริหารและคุณภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ความหมายของการมีส่วนร่วมจะขึ้นอยู่กับแนวคิดของแต่ละบุคคลและหน่วยงานรวมทั้งยุคสมัย ทั้งนี้มีผู้ให้ความหมายในแต่ละแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ดังนี้

สมศักดิ์ คงเที่ยง (2550: 46-48) ได้ให้แนวคิดบทบาทผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา ดังนี้ 1. การมีส่วนร่วมเป็นแหล่งเรียนรู้การศึกษาแบบเก่า ทำให้ผู้เรียนขาดการมีส่วนร่วมทางด้านสติปัญญาและอารมณ์ เพราะเนื้อหาวิชาไม่เอื้อ ทำให้ผู้เรียนเบื่อ ไม่สนุก และเนื้อหาทางการเรียนไม่ตอบสนอง ความแตกต่างหลากหลายของผู้เรียน ทั้งไม่เชื่อมโยงกับความเป็นจริงในชีวิตและชุมชนเป็นการตัดขาดขบวนการถ่ายทอด วิถีชีวิต ค่านิยม วัฒนธรรม และการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นการเปิดโอกาสให้สังคมและชุมชนมีส่วนร่วมเป็นแหล่งเรียนรู้หลากหลาย เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนออกไปศึกษาค้นคว้าจากชุมชน เรียนรู้ประวัติศาสตร์ของชุมชน วัฒนธรรม ภูมิปัญญาจากวิทยากรท้องถิ่น 2. การมีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษา ซึ่งชุมชน ผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อดำเนินงานได้แก่ การวางแผนนโยบาย ธรรมนูญโรงเรียน การจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอน การบริหารงบประมาณ 3. การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน หลักสูตร การทำกิจกรรม โดยมีพ่อแม่ ผู้ปกครอง บุคลากรในชุมชนที่มีความรู้ ความสามารถ ด้านใดด้านหนึ่งเข้ามาเป็นครูเป็นวิทยากรเสริมความรู้แก่ผู้เรียนหรือนำพาผู้เรียนออกไปเรียนรู้โดยตรง

ธีระ รุญเจริญ (2550: 185 - 187) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานเข้ามามีบทบาทในการพิจารณาปัญหาและตัดสินใจร่วมกันรับผิดชอบในการบริหารงานบางอย่าง เพื่อประโยชน์ในการระดมกำลังความคิดและแบ่งภาระหน้าที่ของผู้บริหาร

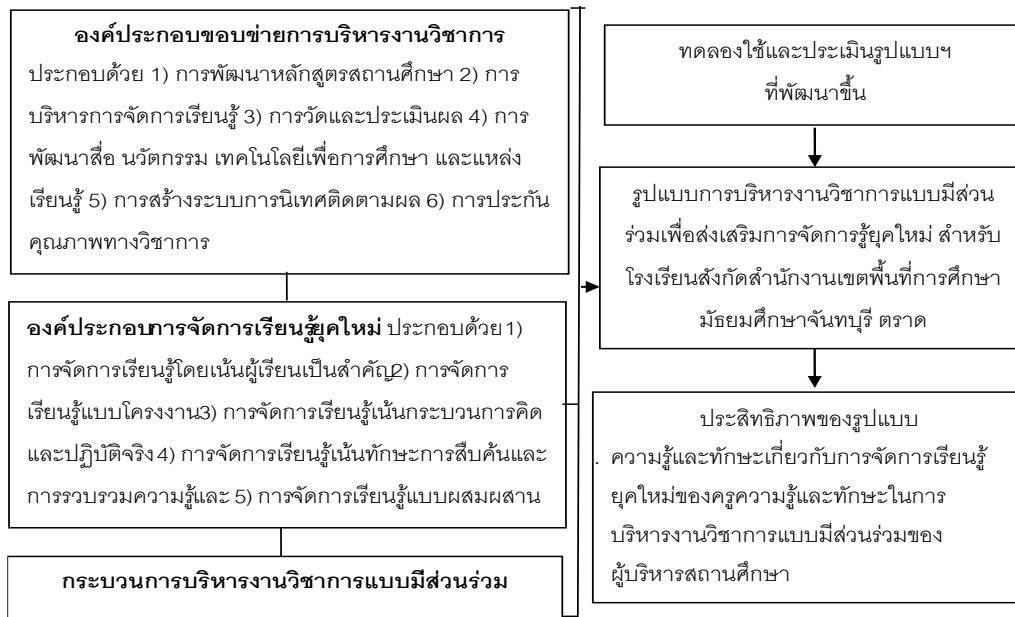
ปรีชาติ ชมชื่น (2555: 22) สรุปไว้ในงานวิจัยว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบของผู้บริหารไปยังผู้ใต้บังคับบัญชาหรือกลุ่มงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อให้กลุ่มมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ขององค์กร พร้อมทั้งร่วมดำเนินการให้งานบรรลุเป้าหมาย อย่างเต็มที่ และเกิดความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบ โดยการเปิดโอกาสให้ทุกคนได้เข้ามามีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ ทั้งการตัดสินใจ การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ขององค์กร พร้อมทั้งร่วมดำเนินการให้งานบรรลุเป้าหมาย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้ 1.องค์ประกอบขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การบริหารการจัดการเรียนรู้ 3) การวัดและประเมินผล 4) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และแหล่งเรียนรู้ 5) การสร้างระบบการนิเทศติดตามผล 6) การประกันคุณภาพทางวิชาการ จากแนวคิดของ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. 2549: 10-11, อุทัย บุญประเสริฐ. 2543: 11-12, ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. 2545: 9, ศิริกุล นามศิริ. 2550: 40-53, เพชรินทร์ สงค์ประเสริฐ. 2550: 83, เตือนใจ รักษาพงศ์. 2551: 98-139, คัมภีร์ สุดแท้. 2553: 179 -188, ศราวุธ สุตวงค์. 2554: 21-41, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2560, กระทรวงศึกษาธิการ. 2562: 33-38) 2. องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ ประกอบด้วย 1) การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน 3) การจัดการเรียนรู้เน้นกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง 4) การจัดการเรียนรู้เน้นทักษะการสืบค้นและการรวบรวมความรู้ และ 5) การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานจากแนวคิดของ Carter. 1990: 96, DuBrin. 1998: 46, ชนาธิป พรกุล. 2554: 4, สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2552: 84, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2553: 49, สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2553: 108-109, อภรณ์ ใจเที่ยง. 2553: 11-13, วิจารย์ พานิช. 2555: 16-21, สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2561: 42, เพชรา บุคสีทา. 2561, อริยญา เถลิงศรี. 2563, อัมพร พิณะสา. 2564: 5

แผนภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด

วิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ จำนวน 39 คน รองผู้อำนวยการ จำนวน 44 คน และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด จำนวน 1,422 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,505 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 608-609) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 306 คน จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษา เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ
2. นำความรู้ที่ได้จากข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมเนื้อหา กำหนดกรอบโครงสร้างและลักษณะของแบบสอบถามเป็น 2 ตอน ได้แก่ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามตอนที่ 2 การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
3. นำแบบสอบถามที่สร้างไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง และครอบคลุม

4. นำแบบสอบถามจากข้อ 4 เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่า IOC ได้ค่า IOC = 0.80-1.00

5. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลอง (Try-out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (α - Coefficient) ของคอนบราค ได้ค่า α = 0.962 (Cronbach, J. Lee. 1970)

6. นำแบบสอบถามที่ได้จากขั้นที่ 5 มาปรับปรุงแก้ไข และนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และนำแบบสอบถามที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

วิจัยเชิงคุณภาพ

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด จำนวน 9 คน ที่มีความรู้ความสามารถ และ/หรือมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษหรือวิทยฐานะเชี่ยวชาญ เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) 1. สร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) จากกรอบแนวคิดที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสารในส่วนที่ 1 2. นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ที่ได้จากข้อ 1 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบเครื่องมือ พิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและถ้อยคำภาษา แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข สำหรับใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และนำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษ จำนวน 5 คน วุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย หรือในหน่วยงานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด สถานศึกษา หรือเป็นข้าราชการบำนาญ และมีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษ/บริหารสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) มีรายละเอียด ดังนี้ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมและความถูกต้อง ครอบคลุม และข้อเสนอแนะต่อร่างรูปแบบการบริหารงาน

วิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตรีธาตุ และคุณภาพของคู่มือแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมฯ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์กึ่ง โครงสร้าง ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา เกี่ยวกับสภาพปัญหา ความต้องการ และแนวทางการ บริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่จาก ขั้นตอนที่ 1 การสร้างแบบ สัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เพื่อสำรวจความคิดเห็นด้านความเหมาะสมและความถูกต้อง ครอบคลุม นำกลับมา ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และนำแบบแบบสัมภาษณ์กึ่ง โครงสร้างที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้และประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการ จัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตรีธาตุ

ในการทดลองใช้และประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตรีธาตุ โดยผู้วิจัยจะ ดำเนินการ 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้ยุคใหม่

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 4 คน และครูผู้สอนที่ได้รับมอบหมายเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระ จำนวน 8 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 12 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินความรู้และทักษะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ของครู
2. แบบประเมินความรู้และทักษะในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในการประเมินความรู้และทักษะเกี่ยวกับการจัดการ เรียนรู้ยุคใหม่ของครู และความรู้และทักษะในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยสร้างแบบประเมิน มีลักษณะเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธี ของ ลิเคิร์ต (Likert, 1967: 179)

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และนำแบบสอบถามที่ได้ไป ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ส่วนที่ 2 ประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตรีธาตุ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตรีธาตุ จำนวน 2 โรงเรียน ที่ทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม

.....
ร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
จันทบุรี ตราด โดยใช้ประชากรทั้งหมดในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยจะสร้างเครื่องมือในการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมี
ส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
จันทบุรี ตราด ดังนี้

1. ศึกษา เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ
2. นำความรู้ที่ได้จากข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมเนื้อหา กำหนดกรอบโครงสร้าง
และ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
3. นำแบบสอบถามที่สร้างไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง และ
ครอบคลุม
4. นำแบบสอบถามจากข้อ 4 เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อ หา (Content
Validity) แล้วนำมาหาค่า IOC ได้ค่า IOC = 0.60-1.00
5. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลอง (Try-out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่า
สัมประสิทธิ์ ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (α - Coefficient) ของคอนบราค ได้ค่า α = 0.89
(Cronbach, J. Lee. 1970)
6. นำแบบสอบถามที่ได้จากขั้นที่ 5 มาปรับปรุงแก้ไข และนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บ
รวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และนำแบบสอบถามที่ได้ไป
ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

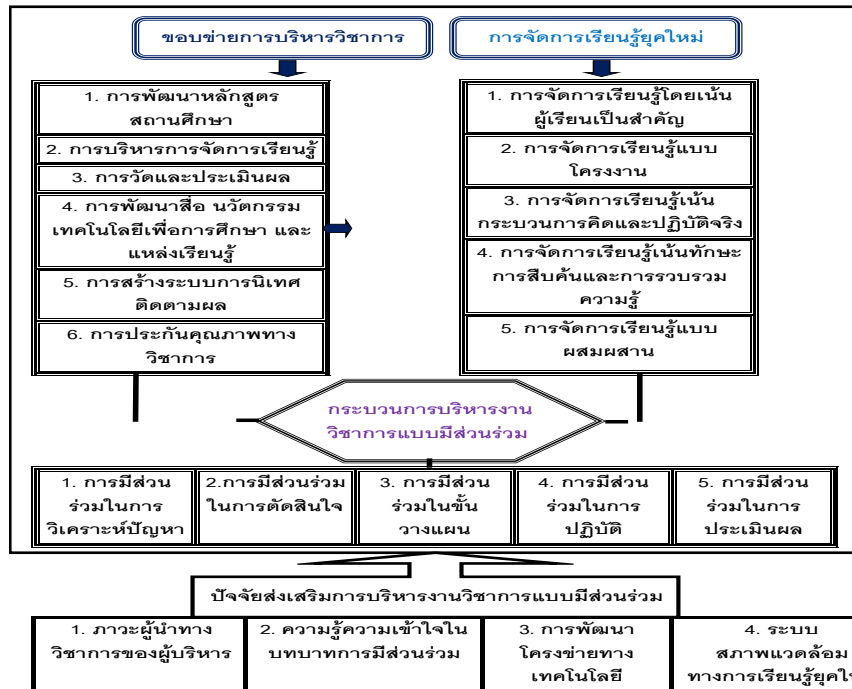
การวิจัยรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด โดยภาพรวม มีการปฏิบัติในระดับมาก และ แนว
ทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ มีรายละเอียดดังนี้ 1) ผู้บริหาร
บริหารโดยเน้นความมีส่วนร่วม ทันทการเปลี่ยนแปลง โปร่งใส การนิเทศภายใน สนับสนุนผู้เรียนพัฒนาเต็ม
ศักยภาพโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) การดำเนินการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ เน้นการมีส่วน
ร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมลงมือปฏิบัติ ร่วมควบคุม และร่วมประเมินผล 3)
การจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ 4) ปัจจัยส่งเสริมการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่

1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 2) ความรู้ความเข้าใจในบทบาทการมีส่วนร่วม 3) การพัฒนาโครงข่ายทางเทคโนโลยี และ 4) ระบบสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ยุคใหม่

2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด พบว่า 2.1 รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ขอบข่ายการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย 6 ขอบข่าย ดังนี้ (1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (2) การบริหารการจัดการเรียนรู้ (3) การวัดและประเมินผล (4) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และแหล่งเรียนรู้ (5) การสร้างระบบการนิเทศติดตามผล และ (6) การประกันคุณภาพทางวิชาการ องค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ ประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่ (1) การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (2) การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน (3) การจัดการเรียนรู้เน้นกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง (4) การจัดการเรียนรู้เน้นทักษะการสืบค้นและการรวบรวมความรู้ และ (5) การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา (Analysis) (2) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) (3) การมีส่วนร่วมในขั้นวางแผน (Planning) (4) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ (Implementation) และ (5) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยส่งเสริมการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย (1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (2) ความรู้ความเข้าใจในบทบาทการมีส่วนร่วม (3) การพัฒนาโครงข่ายทางเทคโนโลยี และ (4) ระบบสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ยุคใหม่ ดังภาพประกอบ 2

รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด

แผนภาพประกอบ 2 รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตรีาด

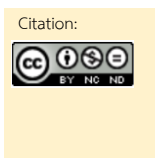
ผลการประเมินความเหมาะสม ความถูกต้องของรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตรีาด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการประเมินความรู้และทักษะในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม มีความรู้และทักษะในระดับมากที่สุด และ ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตรีาด ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพและแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตรีาด มีประเด็นอภิปรายดังนี้ คือ

1.1 สภาพการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ โดยรวม พบว่า มีการปฏิบัติในระดับมาก สำหรับประเด็นขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ มีการปฏิบัติในระดับมาก และ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประภาศิริ คุณาคำ; ภมรพรรณ ยุระยาตร์ และฉลาด จันทรมบัติ (2559: 59-70) ที่ ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 24 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพัตรา ประจง (2559: 223-224) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การ บริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศฤงคาร ใจปันทา (2563: 255-276) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการมีงานทำ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุประวีณ์ ทิพย์โพธิ์; ฌรงค์ พิมสาร และสิริกัญจน์ ธนวุฒิปิพนิต (2563: 56-69) ที่ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงาน วิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ มีรายละเอียดดังนี้

1) ผู้บริหารบริหารโดยเน้นความมีส่วนร่วม ทันทการเปลี่ยนแปลง โปร่งใส การนิเทศภายใน สนับสนุน ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สเตอร์ทซ์ (Sturtz, 2008) ได้ ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการปฏิบัติการสอนของครูและความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระมหาสุชาติ ธมมกาโม (ปิติ) (2561: 133-143) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนา รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์ศึกษาพระพุทธรศาสนาวันอาทิตย์ในเขต ปกครองคณะสงฆ์ ภาค 13

2) การดำเนินการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ เน้นการมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมลงมือปฏิบัติ ร่วมควบคุม และร่วมประเมินผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ โกลด์ (Gold. 2000: 295) ได้ศึกษาเรื่อง การเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาระดับโรงเรียน มัธยมศึกษา โดยเน้นการให้ความร่วมมือระหว่างชุมชน ผู้ปกครอง และนักการศึกษา ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาในรัฐฟิลาเดลเฟีย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศฤงคาร ใจปันทา (2563: 255-276) ได้ ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการมีงานทำ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทาง สติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3) การจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การบูรณาการสาระ โดยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน สะเต็มศึกษา การเรียนรู้จากปัญหาเป็น ฐาน การเน้นทักษะคิดเชิงออกแบบ การสร้างผลงานและนวัตกรรม ทักษะการเทคโนโลยีสื่อสารสนเทศ รวมทั้ง การบูรณาการหลอมรวมทักษะหลากหลายสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน การสร้างผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากสิ่งที่ ปฏิบัติจริงตามบริบท การสร้างโอกาสในการเข้าถึงสื่อเทคโนโลยี เครื่องมือหรือแหล่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับ วิจารย์ พานิช (2555: 16-21) ที่กล่าวถึง ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ทักษะ ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม เน้นให้มีความริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการ แก้ปัญหา และการสื่อสารและการร่วมมือ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะด้านชีวิตและ อาชีพ และสอดคล้องกับ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2561: 42) ที่สรุปแนวคิด การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และ

สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตที่ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ตรวจสอบและประเมินผลผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

4) ปัจจัยส่งเสริมการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 2) ความรู้ความเข้าใจในบทบาทการมีส่วนร่วม 3) การพัฒนาโครงข่ายทางเทคโนโลยี และ 4) ระบบสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ยุคใหม่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บาร์นส์ (Barnes. 1995: 3152 – A) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนของผู้ปกครองนักเรียน พบว่า การมีส่วนร่วมกับการเรียนการสอนของโรงเรียน โดยผู้ปกครองต้องการมีบทบาทที่โรงเรียนหรือในชั้นเรียนแม้ว่าจริง ๆ แล้วการมีส่วนร่วมของพวกเขาจะไม่เป็นไปตามความต้องการดังกล่าว และได้พบว่าผู้ปกครองยังมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนที่บ้านด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ โบนาเวีย (Bonavia. 1998: 805) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมของผู้บริหารและการพัฒนาของการมีส่วนร่วมในองค์กร และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมกิต บุญญะโพธิ์ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาสุพรรณบุรี

2. การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด

รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ขอบข่ายการบริหารวิชาการ 2) การจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ 3) กระบวนการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม 4) ปัจจัยส่งเสริมการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม มีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ขอบข่ายการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย 6 ขอบข่าย ดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การบริหารการจัดการเรียนรู้ 3) การวัดและประเมินผล 4) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อการศึกษา และแหล่งเรียนรู้ 5) การสร้างระบบการนิเทศติดตามผล และ 6) การประกันคุณภาพทางวิชาการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เดวิด (David. 2009) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการ สอดคล้องกับผลการงานวิจัยของ ภาณี สัจจาพันธ์ (2554: 89-98) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิภา ทองหง่า (2554: 281-308) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปรีชาติ ชมชื่น (2555) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีประสิทธิผลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ ประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่ 1) การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน 3) การจัดการเรียนรู้เน้นกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง 4) การจัดการเรียนรู้เน้นทักษะการสืบค้นและการรวบรวมความรู้ และ 5) การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน สอดคล้องกับ เพชรา บุตสีทา (2561) ที่สรุปว่า แนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ การจัดทำแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะทางสาขา

วิชาชีพเพื่อพัฒนาทักษะแห่งอนาคตในศตวรรษที่ 21 ยึดกรอบของระบบสนับสนุนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ระบบมาตรฐานการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ระบบการประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 ระบบหลักสูตรและการสอนในศตวรรษที่ 21 ระบบการพัฒนาทางวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 ระบบสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชีระภาพ เพชรมาลัยกุล (2561: 126-145) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะและทักษะในศตวรรษที่ 21 และสอดคล้องกับ อริญญา เถลิงศรี (2563) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้บนโลกยุคใหม่ ประกอบด้วย 4 ประเด็น ดังนี้ 1) การเรียนรู้แบบ 2) การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นเป้าหมาย 3) การเรียนรู้แบบผสมผสาน และ 4) การพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะเก่งรอบด้าน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ อัมพร พินะสา (2564: 5) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษา ปี 2565 เป็นการจัดการศึกษายุคใหม่ ในระดับมัธยมศึกษาจะเชื่อมโยงในส่วนของเนื้อหา เน้นเรื่องการใช้เทคโนโลยี การคิด วิเคราะห์ และกิจกรรมที่ต้องใช้ทักษะผู้เรียน เช่น การทดลองในห้องแล็บ ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ การยกระดับคุณภาพการศึกษาตามฐานสมรรถนะที่ผู้เรียนถนัด การพัฒนาโครงข่ายทางเทคโนโลยี ระบบอินเทอร์เน็ต แพลตฟอร์มที่นักเรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัด

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา 2) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในขั้นวางแผน 4) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ และ 5) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภาณี สัจจาพันธ์ (2554: 89-98) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ แววศิริ วิวัจนสินทร์ (2554: 91-101) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระมหาสุชาติ ธมมกาโม (ปิติ) (2561: 133-143) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ในเขต ปกครองคณะสงฆ์ ภาค 13 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุประวีณ์ ทิพย์โพธิ์; ณรงค์ พิมสาร และสิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต (2563: 56-69) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยส่งเสริมการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 2) ความรู้ความเข้าใจในบทบาทการมีส่วนร่วม 3) การพัฒนาโครงข่ายทางเทคโนโลยี และ 4) ระบบสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ยุคใหม่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กรอสส์แมน (Grossman, 2009) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการที่เป็นเลิศ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุประวีณ์ ทิพย์โพธิ์; ณรงค์ พิมสาร และสิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต (2563: 56-69) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ผลการประเมินความเหมาะสม ความถูกต้องของรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อมลรดา พุทธินันท์ (2561: 31-37) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สอดคล้อง

.....
กับผลการวิจัยของ ธริศร เทียบปาน (2562: 119-123) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงาน วิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปรีชาติ ชมชื่น (2555) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบ การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีประสิทธิผลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุชาติ วิริยะ และคณะ (2558: 277-288) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มจังหวัดภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กมลรัตน์ ทิสมบูรณ์ และทองหล่อ วงษ์อินทร์ (2559: 153-162) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กจังหวัด และ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประภาศิริ คุณาคำ; ภมรพรรณ ยุระยาตร์ และฉลาด จันทรมบัติ (2559: 59-70) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 24 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อมลรดา พุทธินันท์ (2561: 31-37) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

3.การทดลองใช้และประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด

1. ผลการประเมินความรู้และทักษะในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม มีความรู้และทักษะในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับการวิจัยของ เดซอเฮล (Desauhel. 1978) ได้ ศึกษาเรื่อง การรับรู้บทบาทในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในรัฐดาโกตาเหนือ สหรัฐอเมริกา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ แมคคาร์ธี (McCarthy. 1985: 61-68) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐนิวเจอร์ซีย์ จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหาร ผู้ช่วย ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาและครู สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บาคซ์ (Baksh. 1995: 351-A) ที่ ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม และเจตคติในการทำงาน สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ธริศร เทียบปาน (2562: 119-123) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุประวีณ์ ทิพย์โพธิ์; ณรงค์ พิมสาร และสิริ กาญจน์ ธนวุฒิปิพนิต (2563: 56-69) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

2. ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมี ส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นริศ แก้วศรีนวล (2556) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประภาศิริ คุณาคำ; ภมรพรรณ ยุระ ยาตร์ และฉลาด จันทรมบัติ (2559: 59-70) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศฤงคาร ใจ ปันทา (2563: 255-276) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการมีงานทำ สำหรับ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ

คณะกรรมการบริหารงานวิจัย (2564: 137-139) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ในโรงเรียนคุณภาพของชุมชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด มีข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ต่อไป ดังนี้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด สามารถนำผลการวิจัยเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ในด้านการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้สูงขึ้น โดยนำคู่มือการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมไปปรับปรุง เพิ่มเติมตามสภาพที่เหมาะสม

2. โรงเรียนสามารถนำรูปแบบและคู่มือการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชนหรือสังคม เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

3. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรศึกษาคู่มือแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ ทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

2. ควรศึกษาผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนหลังการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ หลังจากมีการใช้รูปแบบผ่านไประยะหนึ่ง

3. ควรมีการวิจัยร่วมกับหน่วยงานอื่น เพื่อได้แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่หลากหลาย

เอกสารอ้างอิง

กมล ภูประเสริฐ. (2544). *การบริหารวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทิพย์พับลิเคชั่น.

- กมลรัตน์ ทิสมบุญ และทองหล่อ วงษ์อินทร์. (2559). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กจังหวัดสระแก้ว. *Journal of Nakhonratchasima College*. 11(2), 153-162.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่3) พ.ศ.2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4). กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- คณะกรรมการบริหารงานวิจัย. (2564). การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนคุณภาพของชุมชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3. นครศรีธรรมราช: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 สำนักงานคณะกรรมการ.
- คัมภีร์ สุดแท้. (2553). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ชนาธิป พรกุล. (2554). การออกแบบการสอน การบูรณาการ การอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บริษัท วี. พริน (1991) จำกัด.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2545). การบริหารงานวิชาการ. ปัตตานี: ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- เดือนใจ รักษาพงศ์. (2551). การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้เพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธรร สุนทรายุทธ. (2551). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป: ทฤษฎีวิจัย และปฏิบัติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์จำกัด.
- ธริศร เทียบปาน. (2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในเขตจังหวัดภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). การบรรยายรายวิชาสัมมนาการบริหารการศึกษา เรื่อง รูปแบบและองค์ประกอบของรูปแบบ. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล (2561). รูปแบบการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะทักษะในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน: การวิเคราะห์เชิงปริมาณผสมเชิงคุณภาพ. *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ.* 11(1), 126-145.
- นริศ แก้วศรีนวล. (2556). การพัฒนารูปแบบการบริหารในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐ. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.* 5(2), 59-71.

ประภาศิริ คุณาคำ; ภมรพรรณ ยุระยาตร์ และฉลาด จันทรสุมบัติ. (2559). รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 10(2), 59-70.

ปรีชาติ ชมชื่น. (2555). รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีประสิทธิผลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). *จิตวิทยาการบริหารบุคคล*. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริม วิชาการ.

พระมหาสุชาติ ธรรมกาม (ปิต). (2561). *การพัฒนาแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ในเขต ปกครองคณะสงฆ์ ภาค 13*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา. พระนครศรีอยุธยา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

เพชร บุดสีทา. (2561). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏ กำแพงเพชร.

เพชรินทร์ สงค์ประเสริฐ. (2550). *การพัฒนาแบบการบริหารวิชาการโดยยึดหลักการดำเนินงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ภาณี สัจจาพันธ์. (2554). รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย*. 2(1), 89-98.

รุจีร์ ภูสาระ. (2545). *การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.

วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.

วิภา ทองหง่า. (2554). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

แววศิริ วิวัจนสิรินทร์. (2554). *การพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและผู้นำการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย.

ศราวุฑ์ สุตะวงศ์. (2554). การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. 13(3), 21-41.

ศฤงคาร ใจปันทา. (2563). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการมีงานทำ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- ศิริกุล นามศิริ. (2550). *การพัฒนางานวิชาการด้วยหลักการบูรณาการในโรงเรียนขนาดเล็ก: การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมกิต บุญญะโพธิ์. (2555). *รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรีเป็นเลิศ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2550). *สมรรถนะในการปฏิบัติงานของสายผู้บริหาร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด. (2563ก). *รายงานการสังเคราะห์ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2563*. ตราด: กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด. (2563ข). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565)*. ตราด: กลุ่มนโยบายและแผน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดและแผนพัฒนาการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2550). *คุณภาพของครูสู่คุณภาพการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2560). *การบริหารโรงเรียนแบบให้สังคมมีส่วนร่วม*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2561). *คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่ (พ.ศ. 2559 - 2563) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: แม็ทซ์พอยท์.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2552). *รายงานประจำปี 2551 สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561)*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2561). *บทบัญญัติด้านการศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

- สุชาติ วิริยะ และคณะ. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1. *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด*. 4(1), 277-288.
- สุประวีณ์ ทิพย์โพธิ์; ณรงค์ พิมสาร และสิริกาญจน์ ธนวุฒิปพรพินิต. (2563). รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. *ศึกษาศาสตร์วารสารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. 4(2), 56-69.
- สุพัตรา ประจง. (2559). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- เสริมศักดิ์ นิลวิสัย. (2549). *รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์โดยการประเมินผลซึ่งคุณภาพ สำหรับสถานศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคใต้ 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อมลรดา พุทธินันท์. (2561). รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. *วารสารราชนครินทร์*. 15(34), 31-37.
- อริยญา เถลิงศรี. (2563). *เรียนรู้แบบคนรุ่นใหม่ทำอย่างไรหลังโควิด-19*. กรุงเทพฯ: สถาบันอุทยานการเรียนรู้.
- อัมพร พิณะสา. (2564). จับเข้าเลขาฯ สพฐ. ปี 65 ตั้งหลักใหม่ “ซ่อม-เสริม” เรียนรู้. *มติชน*. ฉบับวันที่ 13 ธันวาคม 2564. หน้า 5.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). *หลักการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2543). *การบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Baksh, A. M. (1995). *The Relationship between Participative Management and Job Attitudes*. Dissertation Abstracts International. 56(1), 351-A.
- Barnes, R. A. (1995). *African American Parents Involvement in Their Children's Schooling*. Dissertation Abstracts International. 55(1), 3152-A.
- Bonavia, M. T. (1998). *Manager Behavior and Development of Organizational Participation*. Doctor of Philosophy Dissertation. Spain: Universitat De Valencia.
- Carter, M. (1990). *The Challenges of Conducting Cross-Disability, Cross-Cohort Survey Research in a PAR Environment*. Annual Conference of the National Association of Rehabilitation and Training Centers.

-
- Cronbach, J. Lee. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. 3rd edition, New York: Harper and Row.
- David, F. R. (2009). *Strategic Management: Concept and Cases*. 12th edition, Upper Saddle River, New Jersey: Pearson Education.
- Desauhel, R. A. (1978). *Administrative Role Perceptions of North Dakota Elementary School Principals as Related to Selected Dimension of Administrative Function*. Dissertation Abstracts International. 39(4), 42-A.
- DuBrin, J. (1998). *Leadership: Research, Findings, Practice, and Skills*. 2nd edition, New York: Houghton Mifflin Company.
- Gold, S. E. (2000). Community Organizing at a Neighborhood High School: Promises and Dilemmas in Building Parent-educator Partnership and Collaborations. *ProQuest Digital Dissertations*. 60(2), 295-296.
- Grossman, P. (2009). *Teaching and Media: A Systematic Approach*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970) Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.
<https://doi.org/10.1177/001316447003000308>
- Likert, Rensis. (1967). *The Human Organization*. New York: McGraw-Hill.
- McCarthy, B. (1985, April). What 4 MAT Training Teaches Us about Staff Development. *Education Leadership*. 42(7), 61-68.
- Sturtz, J. P. (2008, April). Exploring a Beginning History Teacher's Thinking Through the Phases of Teaching. *Dissertation Abstracts International*. 68(10), 153-A.

